Gemeentebestuur
Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

Aan
de gemeenteraad

Datum 11 oktober 2022
Zaaknummer 2022-0162062

Betreft Raadsinformatiebrief over Plan van aanpak Energiehulp voor huishoudens

Vergadering van
Portefeuillehouder: Tanja de Jonge
Begrotingsprogramma Duurzaam en Innovatief Dordrecht
Kernteam/Opgave: Opgaven - Duurzame Stad
Auteur: Martijn van den Bosch
E-mail: mmh.vanden.bosch@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Martijn van den Bosch
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Op 9 november 2021 heeft de raad naar aanleiding van de Rijksregeling de motie 211109/M2A: Energie is een basisbehoefte van GroenLinks aangenomen. De raad verzoekt het college:

- met een proactieve houding in Q1 2022 een aanpak aan de raad te presenteren voor een effectieve inzet van de Rijksmiddelen zodat deze tijdig de huishoudens bereiken die dit nodig hebben;
- hierbij waar mogelijk energiebesparing te bevorderen;
- maatschappelijke instanties, zoals woningbouwcorporaties, bij de voorbereiding en uitvoering van de aanpak te betrekken.

In het bijgevoegde Plan van Aanpak Energiehulp voor huishoudens presenteren we onze inzet voor de komende jaren. Het plan van aanpak is opgesteld in afstemming met betrokken partijen, zoals de woningcorporaties en de Sociale Dienst Drechtsteden.

Wat is de te delen informatie?

Energiearmoede in Dordrecht

Door de stijgende energieprijzen en de oorlog in Oekraïne zijn duizenden huishoudens in Dordrecht in financiële problemen gekomen en een nog grotere groep ondervindt stress van de hoge energienota. Ook gevoed door de hoge inflatie als gevolg van de stijging van de brandstof- en voedselprijzen. Het gaat inmiddels niet alleen meer om de lage inkomens, maar ook werkenden met een middeninkomen worden getroffen. Het aantal huishoudens met problemen zal mogelijk nog verder toenemen door aflopende energiecontracten en aanpassingen van de variabele tarieven. Door de actualiteit is het onzeker om hoeveel huishoudens het momenteel gaat. In november komt TNO met nieuwe cijfers. We hebben wel inzicht in de uitkeringen van de energietoeslag. Inmiddels hebben 7.500 Dordtenaren de energietoeslag van € 1.300,- ontvangen (september 2022). Ook heeft Dordrecht er voor gekozen een energietoeslag van € 600,- uit te keren aan inwoners met een inkomen tot 130% van het wettelijk sociaal minimum. Deze toeslag is inmiddels aan zo'n 445 inwoners uitgekeerd.

Inzet energiehulpen
Lokaal richten we ons met name op het besparen van energie en het verduurzamen van de woningen met zowel grote als kleine energiebesparende maatregelen. Vanaf 1 januari 2022 is een team met energiehulpen aan de slag om mensen met energiearmoede te helpen; uitgerust met bakfietsen gevuld met energiebesparende materialen. Hierbij wordt samengewerkt met de ketenpartners, zoals de corporaties, sociale wijkteams, buurtwerk etc. Verder worden de energiehulpen op allerlei manieren gepromoot. Ze hebben hun thuisbasis bij het Vogelnest.

De energiehulpen komen 'achter de voordeur'. Ze geven advies en brengen kleine energiebesparende maatregelen aan. Dit alles is gratis voor de bewoners. Daarnaast hebben de energiehulpen ook een belangrijke signalerende functie. Ze kijken naar de sociale situatie en kunnen, doordat ze kennis hebben van het sociaal domein, doorverwijzen naar ketenpartners. Inmiddels hebben zij circa 400 bezoeken afgelegd. De huishoudens die bezocht zijn blijven 'in beeld', zodat zij ook later nog geholpen kunnen worden.

Plan van Aanpak Energiehulp voor huishoudens
De compenserende maatregelen van het Rijk 'dempen' maar zijn geen structurele oplossing voor de stijgende energieprijzen. Wat helpt is de versnelling van de energietransitie: structurele vermindering van het energiegebruik en verduurzaming van de woningen. Het gaat om zowel kleine als grote maatregelen. Structurele maatregelen dragen immers bij aan een stukje preventie en zorgen er voor dat onze inwoners niet verder in de problemen komen. Daarbij is het belangrijk dat iedereen kan meedoen. In dit plan van aanpak geven we in hoofdlijnen aan hoe we energiearmoede samen met onze partners structureel verder aan willen pakken. Het is een dynamisch document. Zo kunnen we anticiperen op veranderende omstandigheden.

Kern van de aanpak:

- er komt een campagne Slim Energie Besparen, met focus op energiearmoede; doel is ondermeer zoveel mogelijk huishoudens met energiearmoede naar de energiehulp toe leiden;
- we continueren en breiden de inzet van de energiehulp uit; met de beschikbare capaciteit kunnen 2450 huisbezoeken worden afgelegd;
- we bieden kleine besparende maatregelen aan; voor een huisbezoek is € 240,- beschikbaar; er komt een witgoedregeling gericht op het vervangen van energieslurpende koel-/ijskasten;
- we richten ons op de aanpak van energetische slechte woningen; meer specifiek het uitfaseren van EFG labels (in het bijzonder enkel glas). Voor de corporatiewoningen betekent dit het inzetten op prestatieafspraken met de woningcorporaties. Voor de particuliere huurders organiseren we juridische ondersteuning om maatregelen bij de verhuurder af te kunnen dwingen. De particuliere woningeigenaren helpen we onder andere met collectieve inkoopacties (ontzorging). Voor deze groep zijn subsidies en leningen beschikbaar.
- we betrekken jongeren, met name in kwetsbare wijken. Via onder meer educatieve programma's en een theatervoorstelling willen we energiebesparing onder de aandacht brengen.

Taskforce Energiearmoede
Om energiearmoede effectief aan te pakken gaan we voor een structurele aanpak als onderdeel van armoedebestrijding breed, gericht op samenwerking van betrokken partijen uit het sociale en fysieke domein, zowel intern als extern. Daarvoor is de Taskforce Energiearmoede opgericht. In de taskforce werkt iedereen mee vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. De taskforce zorgt voor regie op het energiearmoede-vraagstuk, bewaakt de voortgang, stuurt bij, werkt het plan op onderdelen verder uit en organiseert de verbreding waar nodig.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?
Onder regie van de Taskforce Energiearmoede wordt het plan van aanpak verder uitgevoerd. Een aantal onderdelen is al gestart of in voorbereiding, zodat we gereed zijn voor het komende winterseizoen. De energiehulpen zijn bijvoorbeeld al actief aan de slag in de stad en in oktober wordt de campagne Slim Energie Besparen gelanceerd voor een groter bereik. Zo is er een website beschikbaar waar huishoudens zich kunnen melden (www.energiehulp.nl) etc.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?
De geraamde kosten worden volledig betaald uit Rijksregelingen en subsidie. Voor de uitvoering is tot eind 2023 circa € 1,6 miljoen beschikbaar vanuit een specifieke uitkering van het Rijk voor de aanpak van energiearmoede (SPUK-uitkering). Daarnaast heeft Dordrecht nog € 510.000,- ontvangen uit de regeling Lokale Aanpak voor de aanpak van EFG-labels (uit Nationaal Isolatieprogramma). Voor de middelen geldt dat deze niet kunnen worden gebruikt om huishoudens financieel te compenseren. De middelen zijn bedoeld om de huishoudens met energiearmoede een stap verder te brengen met energiebesparing en het verduurzamen van hun woning. Verder loopt de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) tot eind 2022. Vanuit de RREW zijn nog circa 2.000 cadeaubonnen van € 70,- beschikbaar voor huurders.

Bij het plan van aanpak is een bestedingsvoorstel gevoegd. Voor de continuering van de inzet van de energiehulp en het budget voor kleine energiebesparende maatregelen is inmiddels een incidentele subsidiebeschikking verstrekt aan Stichting voor de Werkplaats. Het gaat om een totaalbedrag van € 1.055.020,- (looptijd tot 31 december 2023).

Het college van Burgemeester en Wethouders

secretaris burgemeester